01/09/2019

“Η φοβερότερη πολεμική αναμέτρηση που γνώρισε η ανθρωπότητα και ο πρώτος αληθινά παγκόσμιος πόλεμος”

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η φοβερότερη πολεμική αναμέτρηση που γνώρισε η ανθρωπότητα και ο πρώτος αληθινά παγκόσμιος πόλεμος. Διάρκεσε από την 1η Σεπτεμβρίου 1939 έως τις 2 Σεπτεμβρίου 1945 και άφησε πίσω του πάνω από 60 εκατομμύρια νεκρούς.

Από την πλειονότητα των ιστορικών θεωρείται ως συνέχεια του Α’ Παγκοσμίου Πολέμου, γιατί στην ουσία τα αίτια και οι δυνάμεις που τον προκάλεσαν ήταν οι ίδιες. Μερικές από τις βασικές αιτίες του πολέμου ήταν οι επαχθείς όροι που επιβλήθηκαν στην ηττημένη Γερμανία από τη συνθήκη των Βερσαλιών και η τάση των χωρών του φασιστικού Άξονα (Γερμανία, Ιταλία, Ιαπωνία) να κυριαρχήσουν στον κόσμο.

Στη Γερμανία κυβερνούσε από το 1933 ο Αδόλφος Χίτλερ, που επιδίωκε να ανορθώσει το γόητρο της καταρακωμένης χώρας του και να πάρει εκδίκηση από τους Αγγλογάλλους για την ήττα στον Α’ Παγκόσμιο Πόλεμο. Στην Ιταλία εξουσίαζαν οι φασίστες του Μουσολίνι από το 1922, ενώ η στρατοκρατική Ιαπωνία είχε ξεκινήσει και επιδίωκε τη συνέχιση της επεκτατικής της πολιτικής, που ονόμαζε «Μεγάλη Σφαίρα Ευημερίας της Ανατολής».

Η αφορμή για την έναρξη του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου δόθηκε με την απαίτηση της Γερμανίας να αποκατασταθεί η γερμανική κυριαρχία στην ελεύθερη πόλη του Ντάντσιχ (σημερινό Γκντανσκ Πολωνίας) και να της δοθούν μεγαλύτερες δυνατότητες επικοινωνίας με την Ανατολική Πρωσία. Ήταν απλώς το πρόσχημα για τον Χίτλερ, ο οποίος από την αρχή του 1939 είχε αποφασίσει να επιτεθεί και να καταλάβει την Πολωνία. Πρώτα εξασφάλισε τη συγκατάθεση της Σοβιετικής Ένωσης με την υπογραφή στη Μόσχα του Συμφώνου Μη Επιθέσεως, γνωστού ως «Σύμφωνο Ρίμπεντροπ – Μολότοφ» (23 – 24 Αυγούστου 1939), ένα μυστικό πρωτόκολλο, το οποίο προέβλεπε τον διαμελισμό της Πολωνίας και στη συνέχεια αφού έκρινε ότι οι Γαλλοβρετανοί δεν θα βοηθήσουν τους Πολωνούς, ως όφειλαν βάσει συνθηκών, έδωσε τη διαταγή επίθεσης κατά της Πολωνίας στις 26 Αυγούστου.

Η γερμανική επίθεση κατά της Πολωνίας με την εφαρμογή του δόγματος του «αστραπιαίου πολέμου» (blitzkrieg) εκδηλώθηκε την αυγή της 1ης Σεπτεμβρίου 1939 και σε λιγότερο από ένα μήνα οι στρατιές της Βέρμαχτ είχαν καταλάβει το μεγαλύτερο μέρος της χώρας, σε εφαρμογή του γερμανοσοβιετικού συμφώνου. Το υπόλοιπο τμήμα της Πολωνίας κατέλαβαν οι Σοβιετικοί, που εισέβαλαν στις 18 Σεπτεμβρίου από τα ανατολικά. Ο αιφνιδιασμός για τους Γαλλοβρετανούς ήταν πλήρης, που κήρυξαν τον πόλεμο κατά της Γερμανίας στις 3 Σεπτεμβρίου.

Στη συνέχεια, οι Γερμανοί στράφηκαν προς δυσμάς και μέχρι τα τέλη Ιουνίου του 1940 είχαν καταλάβει τη Δανία, τη Νορβηγία, το Βέλγιο, την Ολλανδία, το Λουξεμβούργο και τελευταία τη Γαλλία, της οποίας η περίφημη οχυρωματική «γραμμή Μαζινό» κατέρρευσε σαν χάρτινος πύργος. Τα βρετανικά νησιά ήταν ο επόμενος στόχος του Χίτλερ («Μάχη της Αγγλίας»). Οι ανηλεείς βομβαρδισμοί της

«Λουφτβάφε», που θα προετοίμαζαν την απόβαση δεν έφεραν το επιθυμητό αποτέλεσμα κι έτσι ο Χίτλερ αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το σχέδιό του για κατάληψη των βρετανικών νησιών ήδη από τα τέλη του 1940.

Η Ιταλία εισήλθε στον πόλεμο στις 10 Ιουνίου 1940, με επιθέσεις σε βρετανικές βάσεις στη Βόρειο Αφρική. Στις 28 Οκτωβρίου οι Ιταλοί επιτίθενται κατά της Ελλάδας, μετά το «ΟΧΙ» του δικτάτορα Μεταξά. Ο ελληνικός στρατός δίνει σκληρές μάχες στην Πίνδο και γρήγορα ανατρέπει την κατάσταση, περνώντας στην επίθεση. Περιορίζει τους Ιταλούς εισβολείς μέσα στο Αλβανικό έδαφος και απελευθερώνει πόλεις και χωριά της Βορείου Ηπείρου. Η εαρινή επίθεση των Ιταλών (9 Μαρτίου 1941) αποτυγχάνει και προ του κινδύνου να κατανικηθεί και εξευτελιστεί ένα μέλος του Άξονα, η Γερμανία κηρύσσει τον πόλεμο κατά της Ελλάδας (6 Απριλίου 1941). Στις 27 Απριλίου οι Γερμανοί μπαίνουν στην Αθήνα και στις 30 Μαΐου καταλαμβάνουν την Κρήτη, ολοκληρώνοντας την κατάληψη της Ελλάδας. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1943 η Ελλάδα βρισκόταν υπό τριπλή κατοχή (Γερμανική, Ιταλική και Βουλγαρική) και μετά τη συνθηκολόγηση της Ιταλίας και μέχρι τον Οκτώβριο του 1944 υπό Γερμανο-Βουλγαρική κατοχή.

Στις 22 Ιουνίου 1941 οι Γερμανοί στρέφονται ανατολικά και εξαπολύουν επίθεση κατά της Σοβιετικής Ένωσης («Επιχείρηση Μπαρμπαρόσα»), η οποία εντάσσεται πλέον στο Συμμαχικό στρατόπεδο. Στις 8 Δεκεμβρίου 1941 ο ιαπωνικός στόλος χτυπά ξαφνικά και καταστρέφει το στόλο των Ηνωμένων Πολιτειών, που ναυλοχούσε το Περλ Χάρμπορ της Χαβάης. Το γεγονός αυτό συνταράσσει τους Αμερικανούς. Ο πρόεδρος Ρούζβελτ πείθει το Κογκρέσο να κηρύξει τον πόλεμο στον Άξονα και να σταθεί στο πλευρό των Συμμάχων (11 Δεκεμβρίου 1941). Η απόφαση των Αμερικανών να εισέλθουν στον πόλεμο αποτελεί σημείο καμπής, που αλλάζει τις ισορροπίες υπέρ των Συμμαχικών Δυνάμεων και εις βάρος του Άξονα.

Τον Νοέμβριο του 1942 οι βρετανικές δυνάμεις με αρχηγό τον στρατηγό Μοντγκόμερι, αποκτούν την πρωτοβουλία στο μέτωπο της Βορείου Αφρικής, μετά τη δεύτερη Μάχη του Ελ Αλαμέιν. Στο Ανατολικό Μέτωπο, οι Γερμανοί προχωρούν και φθάνουν στα πρόθυρα της Μόσχας, κυριεύουν την Κριμαία, φθάνουν στον Καύκασο και πολιορκούν το Στάλινγκραντ. Στις 2 Φεβρουαρίου 1943, ο Κόκκινος Στρατός ανατρέπει τη γερμανική επίθεση στο Στάλινγκραντ και από τον Ιούλιο του 1943 αρχίζει αντεπίθεση.

Στις 7 Ιουλίου του 1943 τα συμμαχικά στρατεύματα πραγματοποιούν απόβαση στη Σικελία. Αυτό έχει ως συνέπεια την πτώση του Μουσολίνι (25 Ιουλίου) και την ανάληψη της εξουσίας από τον στρατάρχη Πιέτρο Μπαντόλιο, που υπογράφει ανακωχή με τους Συμμάχους (3 Σεπτεμβρίου 1943). Στο διάστημα αυτό, οι Ρώσοι απωθούν τους Γερμανούς από τα εδάφη τους. Σταδιακά, οι χώρες της Ανατολικής

Ευρώπης (Πολωνία, Ρουμανία, Τσεχοσλοβακία, Βουλγαρία, Ουγγαρία, Γιουγκοσλαβία) απελευθερώνονται από την προέλαση των σοβιετικών στρατευμάτων, με αποτέλεσμα ο γερμανικός στρατός να αποχωρήσει από την Ελλάδα τον Οκτώβριο του 1944.

Άλλο σπουδαίο γεγονός του 1944 ήταν η συμμαχική απόβαση στη Νορμανδία (6 Ιουνίου), που οδήγησε στην απελευθέρωση των χωρών της Δυτικής Ευρώπης. Στις 26 Απριλίου 1945 οι αγγλικές, αμερικανικές και γαλλικές δυνάμεις ενώνονται στον ποταμό Έλβα με τις δυνάμεις του Κόκκινου Στρατού. Στις 2 Μαΐου ολοκληρώνεται η κατάληψη του Βερολίνου, ενώ ο Χίτλερ αυτοκτονεί (30 Απριλίου) και ο Μουσολίνι εκτελείται στην Ιταλία από τους παρτιζάνους (28 Απριλίου). Στις 7 Μαΐου 1945 οι Γερμανοί παραδίδονται άνευ όρων στους Συμμάχους και ο πόλεμος στην Ευρώπη λήγει.

Στο μέτωπο του Ειρηνικού, οι Ιάπωνες κατά τη διάρκεια του πολέμου κατέλαβαν, μεταξύ άλλων, τις Φιλιππίνες, τη Μαλαισία, τη Σιγκαπούρη, τη Βιρμανία και μέρος της Κίνας. Οι Ιάπωνες συνέχισαν τον πόλεμο και μετά την παράδοση της Γερμανίας. Στις 6 Αυγούστου 1945 οι Αμερικανοί ρίχνουν την πρώτη ατομική βόμβα στη Χιροσίμα και στις 9 Αυγούστου μια δεύτερη στο Ναγκασάκι. Ταυτόχρονα, οι Σοβιετικές δυνάμεις επιτίθενται και κυριεύουν τη Μαντζουρία. Τότε, η Ιαπωνία αναγκάζεται να συνθηκολογήσει. Ο επίλογος του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου γράφτηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 1945, με την επίσημη τελετή παράδοσης της Ιαπωνίας επί του αμερικανικού πολεμικού «Μιζούρι», που ναυλοχούσε στον κόλπο του Τόκιο.

Ο Β’ Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν ο φοβερότερος απ’ όσους γνώρισε η ανθρωπότητα. Οι μάχες του ήταν μεγάλης κλίμακας και φονικότατες και η καταστροφή των υλικών αγαθών από τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς τεράστιες. Εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι πέθαναν από την πείνα και πολλές άλλες χιλιάδες έχασαν τη ζωή τους στα φοβερά στρατόπεδα συγκέντρωσης των χιτλερικών («Εβραϊκό Ολοκαύτωμα», «Ποράιμος»). Το σύνολο των νεκρών του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου υπολογίζεται σε 60 εκατομμύρια, ενώ οι ζημιές ξεπερνούν το 1 τρισεκατομμύριο δολάρια εκείνης της εποχής.

Πηγή: sansimera.gr